

اندازه گیری کارایی انرژی و تعیین شاخص های اقتصادی واحدهای تولید مرغ گوشتی استان البرز

دکتر عادل واحدی، عضو هیات علمی موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی طی پژوهشی به اندازه گیری کارایی انرژی و تعیین شاخص های اقتصادی واحدهای تولید مرغ گوشتی در استان البرز پرداخت.

نتایج این پژوهش نشان داد که کل انرژی مصرفی در یک دوره پرورش مرغ گوشتی در استان البرز ۱۲۵/۲ گیگاژول بر هزار قطعه مرغ و کل انرژی خروجی ۲۴/۹ گیگاژول بر هزار قطعه مرغ است. در بین انرژی های ورودی سوخت مصرفی (گاز و گازوئیل) بیشترین سهم را در بین نهاده های ورودی به خود اختصاص دادند که علت مصرف بالای این نهاده، پایین بودن بازدهی وسایل و تجهیزات گرمایشی در سالن های مرغداری و ارزان قیمت بودن سوخت مصرفی است. کارایی انرژی در تولید مرغ گوشتی ۰/۲ به دست آمد که نشان از پایین بودن کارایی انرژی دارد که برای افزایش آن باید عملکرد را افزایش داد یا اینکه در مصرف انرژی های ورودی صرفه جویی کرد. با توجه به منفی بودن انرژی خالص، در تولید مرغ گوشتی در استان البرز عدم کارایی مصرف انرژی وجود دارد، یعنی به آن نسبتی که انرژی وارد شده است انرژی خارج نشده است. سهم انرژی مستقیم بیشتر از انرژی غیرمستقیم و انرژی تجدید ناپذیر بیشتر از انرژی تجدید پذیر برآورد شد. بررسی شاخص های انرژی در سه سطح جوجه ریزی (کمتر از ۱۵۰۰۰ قطعه، ۱۵۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰ و بیشتر از ۳۰۰۰۰ قطعه) نیز نشان داد که نسبت انرژی در سطح سوم یعنی واحدهای با بیش از ۳۰۰۰۰ قطعه جوجه ریزی دارای نسبت انرژی بیشتری هستند. نهایتاً بررسی شاخص های انرژی نشان داد که نسبت انرژی در سطح سوم جوجه ریزی (واحدهای با بیش از ۳۰۰۰۰ قطعه جوجه ریزی) دارای نسبت انرژی بیشتری هستند.

دکتر واحدی در راستای اجرای این پژوهش پیشنهاد نمود که، مرغداری ها از گاز به عنوان سوخت مصرفی استفاده کنند که هم باعث کاهش سهم انرژی سوخت در بین نهاده ها می شود و هم استفاده از گاز به عنوان سوخت دارای سهولت بیشتری است؛ از منابع تجدید پذیر مانند انرژی خورشیدی برای گرم کردن و روشنایی سالن های مرغداری استفاده شود. وی توجه به بالا بودن مصرف نهاده های سوخت و خوراک نسبت به سایر نهاده ها، روش های استفاده صحیح و مناسب از این نهاده ها مانند استفاده از دانخوری و آبخوری اتوماتیک، کنترل دمای اتوماتیک، تهویه مناسب و ایزولاسیون کامل سالن های پرورش، را به مرغداران توصیه نمود.